

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-ut 4 szám
hova az előfizetési pénz
szek hirdetések és min
den a kiadóhivatal
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díjben egy
sor közlésdíj 50 fillér

Hirdetések jutu
nyosáron vételnek
fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROSHIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 korona
Félévre . . . 5 korona
Negyedévre 2 k. 50 fill.

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-ut 4. szám
hova a lapszemle rész
illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Hivatalos közlemények.

2857—1901—ikt.

Hirdetmény.

Alólírott Szarvas nagyközség előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter f. évi 16062 sz. rendelete szerint az 1897. évi XXIII t.-cz. értelmében szervezett honvéd nevelő- és képző intézetek I. csoportjában az 1901—1902 iskolai év kezdetén (a honvéd főreáliskolában szeptember 1-én, a honvéd Ludovika akadémiában 21-én) 50, 50, részint teljesen díjmentes, részint féldíjmentes államköltséges, illetőleg alapítványos és fizetési hely fog betöltetni.

Ezen helyek közül esik:

a. a soproni honvéd főreáliskola I. évfolyamára:

20 teljesen díjmentes államköltséges hely,
21 alapítványos hely, és

9 részben féldíjmentes, részben fizetési hely;

b. a budapesti honvéd Ludovika-Akadémia I. évfolyamára:

5 teljesen díjmentes államköltséges hely,
31 alapítványos hely és 14 részben féldíjmentes, részben fizetési hely.

A felvételt kérő folyamodványokat az illetékes honvédparancsnokságok útján a honvédelmi miniszterhez, a magánalapítványi helyekre pedig a bemutatásra jogosítottok f. évi május hó 15 ig kell beadni.

Részletesebb feltételeket magában foglaló pályázati hirdetmény a vármegye alispánjánál, a járási főszolgabírárnál és Gyula város polgármesterénél megtekinthető.

Szarvas, 1901. márczius hó 20 án.

Az előjáróság nevében:

JESZENSZKY,

jegyző.

MELIS,

bíró.

3420—901.

Hivatalos hirdetmény.

Alulírt községi előjáróság közhírré teszi, hogy az 1901. évi III. oszt. ker. adók bizottsági tárgyalása folyó hó 18. és 19-ik napjain tartatik meg a község háza tanácstermében és pedig tárgyalás alá kerülnek ápril. 18-án délelőtt: az alkuszok, baromfi kereskedők, bélyeg-árúsok, cserépedény árusok, építkezési vállalkozók, fakereskedők, felesek, földbérlok, gabona kereskedők, gőzmalmosok, gépeladási ügynökök és harmadosok tételei.

Ápril. 19-én délelőtt: a hentesek, italmérők, kenyérsütők, kéményseprők, pálinkafőzők, pékek, rőfös kereskedők, sertéskereskedők, szalonna kereskedők, szatócok, szülésznők, szállodások, toll- és ócska vaskereskedők, varrógép-árúsok, vaskereskedők, vegyeskereskedők, vendéglősök, zöldségkereskedők tételei.

Szarvas, 1901. ápril. 6. án.

Az előjáróság nevében:

Gólián Soma,

jegyző.

Melis János,

bíró.

2857—1901—ikt.

Hirdetmény.

Szarvas nagy község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a honvédelmi m. kir. miniszter úrnak folyó évi 14339 számú rendelete folytán a cs. és kir. hadsereg fenn említett katonai nevelő- és képzőintézeteiben az 1901—1902-ik iskolai év kezdetén (a katonai reáliskolákban szeptember 1-én, a katonai akadémiákban szeptember 21-én) mintegy 424 egész és féldíjmentes, a közös hadügyi tárczából javadalmazott kincstári, illetőleg alapítványi és fizetési hely fog betöltetni.

Ezen helyek közül esik:

34 hely a katonatiszti árva fiúk nevelő intézetére

200 hely a katonai alreáliskolák I-ső

10 hely " " II-ik

35 " " " III-ik

15 " " " IV-ik évfolyamára.

130 hely a bécsujhelyi katonai Terézia akadémia és a bécsi katonai műszaki akadémia I-ső évfolyamára.

A kincstári és fizetési helyekre vonatkozó pályázati folyamodványok az illetékes katonai parancsnoksághoz, az alapítványi helyre vonatkozó kérvények az alapítvány adományozóihoz 1901. évi május 15 ig nyújtandók be.

A részletesebb feltételeket magában foglaló pályázati hirdetmény a vármegye alispánjánál, a járási főszolgabírárnál és Gyula város polgármesterénél megtekinthető.

Szarvas, 1901. márcz 20 án.

Az előjáróság nevében:

JESZENSZKY,

jegyző.

MELIS,

bíró.

A közigazgatás reformjához.

A közigazgatás legfontosabb szervei kétségtelenül a községek. A törvényhozás ezernyi lombikján, rostáján leszűrődött állami akarat itt lép ki az életbe, közel az egyénhez, a polgárhoz. Az állam, ha feladatát elérni akarja — legelőször is jó közigazgatást teremtsen; mert bármilyen körültekintéssel, bármennyi megfontoltsággal hoz is törvényeket a törvényalkotó testület: ha a közigazgatás rossz, úgy ezek vagy írott malaszt maradnak, vagy elferdítve, eltorzítva nyerne gyakorlati érvényesülést. Viszont pedig, ha a törvényalkotás szabályok gondosságát el is kerülte egyes hibás rendelkezés: ennek a gyakorlati kivitelű

TÁBOZA.

Az öreg János bácsi elbeszélése.

Egyszerű történet, de nagyon szomorú, megrendítő. Kicsordult a könny a szememből, mikor onnan a búbos kályha mellől a fonóban hallgattam, mint beszél el az öreg János bácsi, a falu őrege, a falu világtalanja. Az öreg embernek kigyúladt az arca, mikor elkezdte . . .

Rögen volt gyermekeim, nem is emlékezhetek rá. Élt a faluban egy jómódú gazda. Csinos felesége, egy telek földje, pénze sem volt fogytán, szóval boldogok voltak. Volt egy kis fiacskájuk, a kis Jóska; úgy szerette apja, anyja, nem adták volna senki fiáért. Nem is volt semmiben hiányuk, az Isten mindennel megáldotta őket. Mikor a gazda mezei munkájából haza tért, szép, hű feleség fűtje várta otthon; voritékos homlokát puha kezek törölték le, s mikor a gazda felesége ragyogó két szemébe nézett, s kis Jóskájuk bizalmasan simult hozzájuk, akkor a gazda feledte a nap fáradsalmait, s csak azt tudta, hogy végtelen boldog.

De a sors megirigyelte a földi emberek boldogságát.

Egy gonosz asszonyt vetett a faluba. Szép volt, tüzes szemű, de fekete lelkű, mint az ördög, a ki már egy férjet kacérságával a másvilágra küldött. Ez az asszony rövid időn kitudta, ki a falu legmódosabb gazdája, nem bánta, ha felesége, ha gyermeke van is

neki, háljába kerítette. A mi gazdánkra vetette a szemét, hej pedig a kívül ezt tette, megverte azt az Isten, nem szabadult meg az őle soha. A gazda eleinte észre sem akarta venni, nem akarta kísérteni az Istent meg nem akarta megcsalni azt az áldott jó feleségét. De nem rajta múlt. Olyan édes szavakkal csalogatta, örök hűséggel, örök szerelemmel hitogotta, úgy, hogy utóljára a gazda azt sem tudta, mihez fogjon. Lassankint elidegenedett a feleségétől, többet többet járt ahhoz a rossz asszonyhoz, s a feleségét egészen elhanyagolta. A jó asszony eleinte ügyet sem vetett rá, de később, mikor látta, hogy az ura gerombább lesz hozzá, s még ütessel is fenyegeti, elszomorodott. Magához ölelte kis Jóskáját, össze-vissza csókolgatta, úgy sirt, úgy zokogott, a szíve majd meghasadt. Egyszer épen ilyenkor jött haza az ura. Őrszi letörölte könnyes arcát, s úgy öröltette, mintha víz volna.

— Őrszi! már megint pityeregél. Talán valami kifogásod van ellenem?

— Dehogy lelkem, hiszen semmi bajom — szolt szegény Őrszi, kezét az ura vállára téve.

— Eh! el innen, nem szeretem azt az örökös nyafogást. Nyisd ki a ládafiát s add ide azt a pár garast.

— Minek kell az gazdám? szolt nyájasan az asszony.

— Kell, aztán megvan. Mi közöd hozzá? Őrszit bántotta ez a hang. Elkezdett sírni.

— Tudom, megint annak az istenverte rossz személynek viszed. Verje meg a mindenható Isten, minek is született az a falu czifréja, a szegény, becstelen asszonyok keservére. Hej, gazdám, meglásd, még sírova víz, ha nem térsz vissza a jó útra.

A gazda lesütötte szemét, szegyezte magát, hogy azt a jó feleségét így megbántotta. Ezenek, hogy igaz van. Szóltanul ment ki a házból. — De nem sokáig tartott. Vagy két-három napig megbecsülte magát, de aztán megint találkozott arossz asszonnyal s megint a régi leu. Addig hitogotta, addig csalogatta, míg egészen háljába nem kerítette. S ekkor már nem volt a földön hatalom, mely a jó útra térítend. A feleségét nem szerette többé, teljesen megvetette. Borát, lisztjét, mindenét elvitte hazulról, s egészen a menyecskehez szegődött. Mindent elfogyasztottak ketten, a gazda élte világát, szegény Őrszi meg sirt-ritt, s a kis Jóska az ölébe ült, s is vele sirt; ez szerette őt még igazán. Már mindenüket elvitte a gazda, semmije sem maradt a jó asszonnyak, csak kis Jóskája, meg végtelen bánata. Ez még nem volt elég, az Isten épen ekkor látogatta meg gyermekszülésével. Az ura ekkor sem ment haza, hanem ivott, dőszölt a szeretőjénél. A mit a gazda nem tett meg a feleségével, megtették a falu jó emberei, asszonyai; vittok neki eledelet, áptolták, de szegény Őrszi kinjait nem oltatták el. A falu emberei megszökték érte a gazdát, a ki csak előtalálta, mind dorgálta szivtelenséggel.

MÜHLE-féle MAGVAK,

növények és fák mindenütt kifizetően tevésségek
Tessék az 1901 évi főárjegyzéket hozatni, melyet ingyen és bérmentve küld
Mühle Vilmos cs. és kir. udvari szállító Temesvár.

közigazgatás kell, hogy élet vegye a maga kijavító rendeleteivel.

Akik az ügy fontosságához méltóan teljes tudással itélik meg a közigazgatást, először is a községeket veszik elő, melyek törvény szerint az állami országos közigazgatás végre hajtó szervei. Igen-igen sokan vagyunk ma már, akik a magyar közigazgatást rossznak mondjuk. Ám nem a sajtóban elhangzott cikkek ezrei azok, melyek figyelmet érdemelnek, hanem a halk panaszok milliárdjai.

Ha e panaszokban hamis, vagy túlzott kerül is, — ez a körülmény nem tarthat vissza az igaz panaszok megvizsgálásától és a szükséges intézkedések megtételétől.

Aki pedig nem zárkózik el a községi törvény vizsgálata, bírálása elől, tényleg akad is majd abban hibákra, különösen ha a törvény elméleti értékű intézkedéseit összeveti a gyakorlati élet követelményeivel. Most, mikor a közigazgatás egyszerűsítésének czime alatt annak javítása, vagy az államosítás ürügye alatt annak újjászervezése napról-napra élénkebb érdeklődést kelt: nem lesz talán éppen fölösleges, a napirenden levő kérdéshez néhány bővebb megjegyzést fűzni.

Hogy takszative soroljuk fel, — a községi törvény sarkolatos hibáit — szerintünk — a következők:

1. Az, hogy a rendezett tanácsú városokat a községek közé sorolja.

2. Az, hogy az önkormányzatot összekapcsolja az országos közigazgatás közvetítésével.

3. A letelepülésre és tartózkodásra vonatkozó intézkedések.

Nem állítjuk, hogy az itt felhozott három főpont tárgyalása, módosítása, illetőleg a javításra való ezen megjegyzések által a közigazgatás összes hibáit merítettük volna ki; természetesen azonban, hogy — nézetünk szerint — számtalan baj kútforrása találtatván e három főhibában, részünkről ezeket tanulmányoztuk és ezekről mondjuk el nézetünket is a következőkben.

A községi törvényen végigvonuló azt a dualizmust, mely párhuzamba hozza a községekre és rendezett tanácsú városokra egyaránt vonatkozó rendelkezéseket, — zavarónak és helytelennek tartjuk. A rendezett tanácsú város valójában nem község. Nem pedig azért, mert saját külön járási hatósága van.

Igaz, hogy az ilyen város törvényhatósági jogokkal nem bír, mint a vármegye és így nem is törvényhatóság. De a járási hatóság már egy része a törvényhatóságnak, s ez veszi a törvényhatóságokról alkotott törvényben talált kodifikációra.

A szűkebb értelemben vett törvényhatósági jogú városok is gyakorolnak községi, illetve helyhatósági jogokat; ez pedig elég ok arra, hogy e városok közigazgatási törvénye is külön választassék; valamint hogy, nézetünk szerint — a rendezett tanácsú városok járási hatósági jogkörét is külön törvénnyel kellene, a közigazgatás újjászervezése esetén — szabályozni a községektől különválasztani és így a községi törvényben ma megnyilatkozó ok nélküli dualizmust megszüntetni. Ez alaki vonatkozású kérdés ugyan, de a tiszta áttekintést ma zavaró körülmény.

Legnagyobb hiba azonban és a legtöbb igaz panasz kútforrása, a községi szervezet kettős volta, melynek alapelve az 1886. XXII t.-cz. 2. §-ban van lefektve. A község jogköre ugyanis e szerint kettős; belügyeinek intézése (önkormányzat) és az állami közigazgatás végrehajtása. Mind a két jogkör feladatát pedig végezi egy teljesen önkormányzati szerv — a jegyző. Ez a gyakorlati kivitelben is megerősödött elv: egy végzetes hiba, rettenetes csatlódása a szabályalkotásnak.

Innen ered a közigazgatás lassúsága, innen az irott malasztá vált törvények légiója, innen a közigazgatásnak a gyakorlati élettől való elszakadása; innen a torzalakban megnyilatkozó sablonok félszüksége és innen a papíroson való, írásos közigazgatás bürokráciája, mely képtelenségek betetőzéseül jelentkezik a jegyzői mindenhatóság.

A közigazgatás végső szervét, a községet, melyben az önkormányzatnak kell kicsücsösödnia a polgárok hasznára — annyira figyelmen kívül hagyta a legújabb kor, hogy — ha ezen legsürgősebb bajon segítve nem lesz — csak erős rázkódtatás árán lesz képes az új, helyes közigazgatási forma a megerősödött ferde helyzetből kippattanni.

Mert bizonyos, hogy a közigazgatás ez a végső szerve ma nem felel meg a gyakorlati követelményeknek; nem pedig azért, mert — egyfelől működésében az önkormányzat hátráltatja, másfelől pedig azért, mert minéműségében az önkormányzati elem a túlnyomó ügy választási, mint fegyelmi tekintetben.

Ezt a szervet tehát meg kell javítani és benne úgy a közigazgatás, mint az önkormányzat tekintetében megfelelő módosításokat eszközölni. A módosítás részben ugyan az önkormányzati jog csorbitásával fog járni, de azért nem áldozza ezt fel.

A közigazgatás, mint állami cél megköveteli, hogy annak minden szerve a célnak éljen; de viszont a községi önkormányzat is megköveteli, hogy feladatának megfelelő szerv álljon rendelkezésére.

Amennyiben tehát, akár államosítással, akár egyéb törvényes intézkedéssel a fentálló szervezet javítását célozzák, nézetük szerint a községi szervezet olyan kettéválasztása is feltétlenül szükséges, mely a mai kettős feladatának megfeleljen. Mert úgy véljük, hogy éppen a kettéválasztásban rejlik a jó közigazgatás nyitja.

Álljon az állami közigazgatás utolsó szerveként a községekben a jegyző egyedül a közigazgatás ezernyi teendőinek végrehajtójaként, de ne legyen egyúttal a községi önkormányzat tisztviselője is. Ne legyen a községi képviselőtestület választottja, hanem — miként fegyelmi tekintetben is a többi közigazgatási szervekhez hasonló, legyen hasonlóvá állása betöltésének mikéntjére nézve is. Szolgálati programikája legyen egyenlő a többi tisztviselőével.

Viszont a községi önkormányzat, mely így módon teljesen különválnék az országos közigazgatástól, a bíróban nyerje a maga önálló, legfőbb tisztviselőjét. Válassza őt az önkormányzat egyeteme, de első sorban annak legyen felelős is. Állása legyen minősítéshez kötve, maga élethosszáig alkalmazva, de legyen társadalmi funkciója is, legyen útbaigazító tanácsadó minden önkormányzati ügyben. Ahogy a községi szervezetnek most a jegyzőben megtestesülő kettősöttsége megszűnik, jóra válik ama rossz magyar közigazgatás s mint p. Belgiában, nálunk is meglesz úgy a közigazgatásnak, mint az önkormányzatnak a maga külön szerve.

Persze, ez messzebb menő intézkedéseket kíván, mint a most tervezett egyszerűsítés. Ez már az állami közigazgatás kérdésével lesz csak megoldható.

Ujdonságok.

— Ápr. 11. A helybeli főgymnásium tanári kara és tanuló ifjusága iskolai ünnepély keretében ünnepelte április 11-ét. A főgymn. dísztermében összegyűlekezve felállva énekelte Lévius Ernő zenetanár, orgona kísérettel a himnust. Ezután Bónka Gyula főgymn. igazgató mutatótt rá megnyitó beszédében arra a zivós ragaszkodásra, melyet más nemzetek hagyományaikon s azoknak megünneplésén csüggnék, s a mely érthetővé teszi a mi nemzetünk jelen ünnepelését is. Mótovszky Pál VIII. o. t. alkalmi szavallata után Saska Sámuel főgymn. tanár olvasta föl tanulaságos beszédét, melyben nemcsak a nap jelentőségét fejtogette, de egyúttal a szabadság-, haza- és király szeretőtőre is meleg szavakkal buzdította az ifjuságot. Az ünnepély Földvárszky Pál VIII. t. szavallatával s a „Szózatnak“ elnevelésével ért véget.

— Képviselői közgyűlés. Folyó hó 10-én d. u. 3 órakor a képviselő testület közgyűlést tartott, melyen az alábbi ügyek kerültek tárgyalásra. Medveggy György főpénztári ellenőr lemondása folytán megüresedett ellenőri állásra vonatkozólag a képviselőtestület általános tisztújítás ez év végén lesz — helyettesítéssel — az ellenőri állást. Helyettesül ifj. Pál Károly lett megválasztva. A múlt közgyűlés jegyzőkönyve észrevétel nélkül

— Ugyan gazd' uram, hogy tud kend így meg feledkezni magáról? Ott hagyja a feleségét halálos betegben, maga meg iszik annál a világ csúfjánál.

A gazda csak rühögött a dorgáló szemébe, akkor is részeg volt.

— Micsoda? — én bántom a feleségemet? ki mondja azt? hiszen nekem nincs feleségem, heho.

De azért egész öntudatlanul haza felé tántorgott Örszéhez. Senki sem volt otthon, csak a kis Jóska. Nem nézte, hogy a szegény alszik, lármázva vetette magát a székre, s a fókosával nagyot ütött az asztalra. Örszi felébredt és borzalommal nézett maga körül, s mikor az urát meglátta, felsikoltott s visszahanyatlott az ágyra. Mikor magához tért, utálattal nézett arra, a ki ilyen nyomorultan elhagyta, fölemelte fejét, s büszke tekintettel az ajtó felé mutatott.

A férj feldühödött.

— Asszony, mit mivelsz, az uradat akarod kiverni a saját házából? vigyázz az életedre, azt mondom!

— Hát még fonyogatsz, te gyalázatos? minek jöttél ide, mért nem maradtál annál az alávaló személynél?

A gazda fejét előntötte a vér. Nem látott, nem hallott dühében a boldogtalan. A fokosát fölkapta s a felesége fejéhez vágta. Az szörnyet halva lerogyott párnájára. Ekkor a gazda észere tért. Meglátva a vórt Örszi arcán, visszatántorodott s kirohant a házból. Az öreg János bácsi megállt, s majd halkabban folytatta:

A kis Jóska sirt keservesen, ráborult az anyja holttestére. A falu népe összefutott, s mindonki első pillanatra tudta, hogy ezt a gazda tette.

Harmadnapra szegény Örszi eltemették. Kis gyermeke halva született, azt is oda temették melléje. A rossz asszony megszűkött, a gazdát elcsukták a falu házába, a kis Jóska pedig a tisztelendő úr magához vette szanalomból.

Ott volt a kettős sir. közel a tisztelendő úr házához, a kis Jóska kimehetett melléje, s ott sirathatta az anyja halálát s az apja bűnét. Ki is járt mindennap szegény gyerek, nem tarthatta vissza a tisztelendő úr, ott térdelt reggeltől napestig, nem evett, nem ivott, csak ott sirt keservesen, s oda kívánczolt az édes anyja mellé. S a jó Isten nem sokáig kérte magát, megszánta a szegény árvát, a kinek e földön úgy sem lett volna öröme; mindig csak az a gondolat bántotta volna, hogy az édes anyját megölték, s a gyilkos az apja volt. Mikor a kis Jóska egész este nem ment haza föltűnt a tisztelendő úrnak, kivitt egy pár embert magával, hogy megnézzze, merre van a gyerek. Oda mennek a sirhoz, hát ott feküdt a szegény, körülölelve az anyja fejét. A tisztelendő úr azt hitte, hogy alszik.

— Kelj föl Józsiám, kis fiam, én vagyok itt, gyere haza, még megfázol ilyen hűvös éjjel. De — mikor az arcát simogatta, visszajejt, egészen hideg s ekkor látták, hogy meghalt.

Az Uríston az emberek kezébe adta a büntető eszközt.

Másnap ott feküdt kiterítve a kis Jóska a tisztelendő úr szobájában.

Ott volt körülte az egész falu népe. A tisztelendő úr komoly arccal járt a szobában, egyszerre megállt, s valamit sügött két parasztembernek. Azok elmentek és nemsokára visszajöttek, s egy láncotba vert embert hoztak magukkal, s oda vitték a halotthoz. Mikor a gazda meglátta a fia testét, ordítva lerogyott a földre, nagy-nobezem tudták magához téríteni. De akkor már nem volt szükség láncokra, nem szűkött volna el, ha hajtották volna sem. Felkaczagott s kaczagás közben táncolt; az egész irtóztató lehetett.

Levették a láncot a lábáról, szabadjára eresztették, úgysem bántott senkit, mert csendes örülése volt. S az Isten vénségére még vaksággal is megverte!

Itt az öreg János bácsi elhallgatott. A fejét lehorgasztotta, s lecsott a búbos kályha mellől. Mind oda futottak, hogy fölemeljék. Az öreg János nem élt többé a szive repedt meg.

Oláh Béla.

hitelesített. Tárgyalatott továbbá a társulati polgári leányiskola vagyonának átvétele s az iskola államosítása esetén szükséges költségek megfizetése. Miután ebben az ügyben név szerinti szavazás rendeltetett el, az abszolút többséget az ügy nem nyerte meg s így ezen fontos ügy május 11-én tartandó közgyűlés tárgyai közé lett utalva. Olvastattott a m. kir. földművelésügyi miniszter leirata melyben kender áztatás létesítése esetén a költségnek 2000 korona államosítást helyez kilátásba. A közgyűlés a miniszter leiratát örömdetes tudomásul veszi s a kender áztatás létesítését elrendeli. Az 1902. évi közgyűlési közmunka összeírása ügyében tett tanács elterjesztést a képviselő elfogadta. Jegyzőkönyvi hitelesítéskül a közgyűlés Borgulya Pált és Dr. Szemző Gyulát küldte ki.

— **Névnep.** A múlt héten városunkban a „Gyulák” okoztak élénkebb hullámzást a társas érintkezésben. A hét második felében ügyszólván minden este jutott egy-egy kedélyes, kollektív emléki összejövetel, mely összehozta az intelligenciát egy-egy osztályát. Ilyen kedélyes névétel folyt le f. hó 12-én B o n k a Gyulának, a helybeli főgymn. igazgatójának, vendég szerető házában, ahol a tanári karon kívül az intelligenciának még számos tagja volt jelen. A névételnek ünnepes színt kölcsönözött először a tanulói dalkarnak, majd később a helybeli férfi dalkarnak a ház előtt való megjelenése, s a közbecsülésben álló igazgató tiszteletére előadott alkalmi éneke. A tanulói dalkarnak Lévius Ernő zenetanár vezetése mellett elzengett éneke után B e l o p o t o c z k y István VIII. o. t. tolmácsolta a tanulólag ragaszkodó szeretettel igazgatója iránt, mire B o n k a Gyula igazgató szép beszédben mondott köszönetet. Később úgy 9 óra tájban a sarvasi férfi dalkar lepte meg az ő díszelőket azzal, hogy ablakai alatt rázendített Lévius Ernő karvezetője vezénylete mellett egy szép dalt. A dal után L i s k a János, tanár, mint a dalkar elnöke, üdvözölte Benka Gyulát, mint a dalkar díszelőjét, a dalkar mindég telkes barátját és ápolóját, s a közügyek fáradatlan bajnokát lelkes, ékes, szívhez szóló szavakkal; mire az ünnepelt meghatva köszöntö meg az utcán a dalkarnak, bent a szobában pedig a karvezetőnek és elnöknek eme nem várt lekötözésű fiychnét. A vidám s együtt ünneplő társaság késő éjjeli órákig élvezte a szívélyes háziak magyaros vendégszeretetét.

— **Felhívás.** A sarvasi „K a s z i n ó” azon tagjait, a kik a társulat könyvtárából már régebben vettek ki könyvet, ez úton is tisztelettel felhívom, hogy azokat a hét folyamán hadéktáulau beállítani szivködjének, mert ellen esetben a könyvtári szabályzat értelmében, könyvtelen lesz az igazgató választmányt arra kéri, hogy azokat az ő terükre beszeressze. Sarvas, 1901. április 11. Molnár János könyvtárnok.

— **Ipariskolai bizonyítvány.** Töbök kérdés-ködéseire itt értesítjük az illetőket, hogy ipariskolai bizonyítványért a kiállítás díjat eddigelő az ipariskolai bizottság határozata értelmében szedettet, ennek szedését azonban az ipariskola igazgatója beállította s a tanonczok most már ingyen kapják az ipariskolai bizonyítványt.

— **Eljegyzés.** Dr. S c h w a r e z Ede keresett fővárosi orvos eljegyezte Budapesten S c h r o y e r Ilonka kisasszonyt, S c h r o y e r József bornagykereskedő és a sarvasi fogorvosi adóhivatal kezelőjének bájos leányát.

— **Színészet.** A múlt évi színi idény elmulta óta nem volt alkalma össze jönni a sarvasi műpártoló közönségnek. A hosszú unalmas tél s bőjt elmúltak anélkül, hogy egy nagyobb szabású táncmulatság, vagy műkedvelő előadás lett volna, s így közönségünk epedve várt az alkalomra, mely alkalmas legyen arra, hogy ismét találkozhassék. Dombay Mihály és neje színművészek által rendezett színi előadások teljesen alkalmatlannak mutatkoztak a közönség találkozására. E hó 11-én az az Csütörtökön este az Arpad szálloda dísz termében ügyszólván teljes ház előtt mutatta be a Dombay pár a színművészet terén elért magas sikereiket. Bemutató előadásul „A z e l k ö n y e z t e t t f é r j” című 1 felvonásos francia vígjáték, majd „K o l o s t o r b ó i” Szigeti Józsefnek 1 felvonásos vígjátéka került színpadra. Tagadhatlan tény, hogy Dombay Mihály mint szalon színész kitünő alakításával, s nagy tudásával jól adja szerepeit, különösen barát jelölt szerepében nagyon is kitüntette sokoldalúságát. Dombay Mihályné mint szalon és nagy világi hölgy, oly szabatosan s anyai természetességgel adta szerepeit, kivált midőn Oszkár grótot mint barát jelöltet a kolostorból kiragadni igyekszik, hogy e szép játékkal nemcsak vidéken, de bármely elsőrendű színpadon is méltán megállná helyét. A Dombay pár ide jövetelét megelőző jó hír s a játékkukhoz fűzött remény teljes mérvben igazolást nyert, mert kitünő eleven játékkal nemcsak, hogy a közönség figyelmét lekötve tartották, de művészi játékkal a legkényesebb igényeket is képesek voltak kielégíteni, mit legjobban igazolt a felvonások végeztével felharsant s szünni nem akaró taps vihar. Tegnap este „Hajnali vendég” és „Egy

kis vihar” kerültek előadásra, ma pedig „Margit álmai” francia vígjáték. „Bál után” vígjáték jelenet és az „Egérke” 1 felvonásos vígjáték kerülnek színpadra.

— **Értesítés.** Városunknak olvasni szerető polgárságát ez úton is tisztelettel értesítem, hogy a békés vármegyei köznevelési egyesület által alapított „N é p k ö n y v t á r”, mely a közgyűlési ipariskolában (ezelőtt Sas vendéglő) van elhelyezve, a jövő vasárnap-tól, 1901. év április 21-től kezdve minden vasárnap és ünnepnap délelőtt 10 órától 12-ig, délután 2 órától 4-ig nyitva áll. A könyvtárból teletelőség kötelezettségével mindenki i n g y e n kap olvasni való könyvet. Sarvas 1901. április 14. Molnár János könyvtárnok.

— **Üngyilkosság.** K i c s k a Andráshon kondorosi lakos, ki már évek óta betegeskedett, s úgy önmagának mint hozzá tartozóinak terhére vált, f. hó 7-én, azaz húsvét első napján a feletti elkeseredésében, hogy betegsége miatt nem mehetett a templomba, istállójának mestergerendájára felakasztotta magát.

— **Táncmulatság.** A sarvasi écs és kőműves önképző szakszervelet által saját pénztára javára folyó hó 8-án húsvét második napján rendezett táncmulatsága úgy anyagilag mint erkölcsileg fényesen sikerült. A szép számmal egybegyűlt közönség feszelen jókedvel mulatott egész a hajnali órákig. A négyeseket 70 pár táncolta. A mulatság összes bevétele 345 korona, összes kiadás 222 k. 18 f. maradvány 122 k. 72 f. Ezen összeghez felülfizetéseikkel hozzá járultak: Dr. Haviár Gyula 22 k. Popjak György 5 k. Robitsek Soma 3-80, Kiss László 2-80, Dr. Kresmárik János 2-80, Rohoeka Pál, Bányász János, Behan testvérek, 2-2 kor. Forster Károly 1-80, Pamn József, Weisz Márkus, Perczel János, Bartos István, Gibel János, Haluska János, Veres Albertné, Baginai Pál, Bugyis Andor, Gombár János 1-1 kor. Kenyeres György, Kraft Károly, Simkovics Gyula, ifj. Salcz Ferencz, Kondacs Lajos, Robitsek Jenő, Glózik György, Hrncsar János, Huszel Sándor, Dr. Bodóky Zoltán, Pollák Béla, Sreiber Poldi, Wolf Gyula, Konstantinovic István, Gólián Soma 80-80 fillér. Tákos Lajos, 40 fill. Szalbot János, Tusjak János, Kriska Juliska 20-20 fillér. A felülfizetőknek és jelen voltak — az önképző kör nevében is — ez úton mond hálás köszönetet a bál rendező bizottság.

— **Általános elismerik egy nálunk, mint kül földön, hogy a Mauthner féle gazdasági és korti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált c s i l l a g j o g y ú répmagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendők más utánzott hasonló védjeggyel, de nem impregnált répmagokkal. A Mauthner féle magok tehát felülmulhatatlanok és gazdáink csak helyesesen cselekedzenek, ha magzükségletüket mindig Mauthner féle magokkal fedezik.**

— **Összetörte a vonat.** S i n János tanyai lakos, húsvét másodnapján női ösmerőseit volt bent meglo-csolgatni N. Szénáson, s nemcsak a leányokat, de a torkát is annyira megtálatá locsolni, hogy jónak látta kimenni a tanyára. Kapatos fűvel a gyalogjáró helyett felment a pályatestrre s ott ballagott kifelé. Az Orosházról Sarvas felé robogó vonat mozdonyvezetője a mint N. Szénást elhagyta, rémulvo vette észre, hogy egy ember halad a vágányok között, rögtön megadta a vész jelzést, s a vonatot fékezni kezdte, s ezen közben ismételve megadta a vész jelzést, de minden fékezés dacára is elütötte — még mindég a vágányok közt haladó — Sin Jánost, kinek ballábszár csontját össze törte, jobb keze három ujját leszakította, s fejét erősen meghorzsolta, az alig mozgó vonat. A vonat megállása után az első orvosi segélyt a szarvasi kórházban járt embernek, a vonaton utazó Dr. Stark János cs. és kir. ezroddorvos nyújtotta, ki az első védőkötésekkel is ellátta, s utasítására egy mállás kocsiba helyezték, s Sarvasra érve a közgyűlési kórházba vitték. Mint értesültünk bár Sin János feletti súlyos sérüléseket szenvedett s eltört lábát a napokban műtét útján távolították el, kezelő orvosi állítása szerint alapos a remény arra, hogy Sin János életben fog maradni.

— **Sorozás.** A sarvasi járásban a sorozás a múlt héten folyt le. Előállott 858 hadkötetes, ebből besoroztatott 304 egyén, távol maradt 61.

— **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét „Kristály” Szt.-Lukács-fürdői hegyi orrára hirdetésére.

— **Halálozás.** Lapzártakor vettük a hírt, hogy Gróf Ü b e r a c k e r Otóné csaba-csüdi nagy birtokos szivszédhűdés következtében folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor meghalt. A megboldogult Grófné életében a szegények jótévedője volt.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja dr. J e s z e n s z k y Eleket, a sarvasi járásba beosztott várm. közigazgatási gyakornokot, jelenlegi szolgálati beosztásban való meghagyás mellett tisztelbeli szolgabíróvá nevezte ki.

Felelős szerkesztő: S Z I K E S A N T A J.

Hirdetmény.

A sarvasi ipartestületi betegsegélyző pénztár elnöke ezennel közhírré teszi, hogy a beteg segélyző pénztár évi közgyűlését a f. év április hó 14-én d. u. 3 órakor fogja az ipartestületi házban megtartani, a mely közgyűlésre a pénztár tagjai tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés.
2. A pénztár zárszámadásainak megvizsgálása, s ennek alapján a felmentvény megadása.
3. Igazgatóság választása.
4. Felügyelő bizottság és ellenőr választása.
5. Választott bíróság választása.
6. Jövő évi költségvetés megállapítása.
7. Az ipartestületi békéltető bizottság (24) választása.
8. Netáni indítványok.
9. A jegyzőkönyv hitelesítése.

Sarvason, 1901. április 5-én.

DARIDA MIHÁLY,
elnök.

3910/900 tkv.

Arverési hirdetmény.

A sarvasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pribelszky István végrehajtónak Bauernfeind János végrehajtást szenvedő ellen 1000 K tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék a sarvasi kir. járásbírószék területén levő a sarvasi 8538 sz. tkvb. A 1 rsz. alatt fekvő 431/6 — b hrsz. 600 □-al szántó földön melyen gőzmalom épület és lakóház van, Bauernfeind János nevében álló felére az árverést azon feltétellel, hogy az által az ingatlanra Rabclozki Pál javára bekebelezett haszonélvezeti jog nem érintetik 800 koronában ezennel megállapított kiállítási árban elrendelte, és hogy a fenntebb megjelölt ingatlan az 1901 évi május 7-ik napjának délelőtt 8 órakor a sarvasi kir. jbiróság árverelő helyiségébe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 koronát kész pénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkv. hatóság.

Sarvason 1901 február 7-én.

M É S Z Á R O S,
kir. jbiró

352/901 — tkvi.

Arverési kérvénye Haviár Dani, dr. Haviár Gyula, Grexa Pál és Grimm Jakab végrehajtónak Laurik István végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében.

Póthirdetmény.

A sarvasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Laurik István és neje Melis Anna sarvasi lakosok önkényes árverési ügyében 345/901 tkvi szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben, a sarvasi 4314 sz. tkvb. A 1 rsz. a felvett 1284 — 85 hsz. számú beltelkes házra 2592 korona kikiállítási árban, a sarvasi kir. járásbírószék árverelő helyiségébe 1901 évi május 2-ik napjának d. e. 8 órájára árverést tűzött ki és hogy az árverés a fentebb kitézött ingatlan Laurik István nevében álló felére az 1881. LX t. cz. 167 §-a alapján Haviár Dani és társai végrehajtók érdekében is 700 korona tőke követelés s járuléki kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Sarvason, 1901. évi január hó 29-ik napján.

A sarvasi kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

M É S Z Á R O S,
kir. jbiró.

